

Amelanchier laevis FK BÄCKLÖSA E – kopparhäggmispel FK BÄCKLÖSA E

Kontrastrik vårblommande större solitärbuske

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Amelanchier laevis FK BÄCKLÖSA E- kopparhäggmispel FK BÄCKLÖSA E
Härdighet: Zon 1-4(5)
Växtsätt: Stor buske/buskträd med brett upprätt vasformat växtsätt. Även fin som mindre träd.
Höjd 4-6 m, bredd 2-4 m (efter 20-30 år).
Blomning: Vita blommor i maj-juni
Bär: Mörkblå ätliga bär
Blad/grenar: Mörkt kopparfärgade blad på våren, orange höstfärg
Växtplats: Sol-halvskugga. Anspråkslösa jordkrav, vindtålig
Användning: Solitär eller i grupper i grupper i trädgårdar och parker
Övrigt: Härdig. Rotäkta - ingen risk för rotskott Obs! Skiljer sig markant i växtsätt från förädlad A. laevis.
E-merit: Härdig. Rotäkta - ej förädlad som andra på marknaden förkommande A. laevis.
Ursprung: Utvald av Tomas Lagerström, Projekt Svenska Frökällor, SLU, Ultuna (äldre planteringar på Ultuna).

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

Arten härstammar från östra Nordamerika, där den växer över ett större område. E-materialet kommer från planteringar på Ultuna med ursprung i material som insamlades i Nordamerika i slutet av 1930-talet av genetikern Göte Thuresson, Uppsala.

Innan det första materialet från Svenska Frökällor kom ut på marknaden i slutet av 1980-talet, förekom i Sverige, utanför botaniska samlingar, troligen endast kopparhäggmispel i form av material ympat på rönn. Detta har aldrig varit någon succé. Förklaringen till detta får säkerligen tillskrivas den höga plantkostnaden och den dåliga utvecklingen och skötselproblem orsakade av den starkväxande grundstammen.

Beskrivning

Av många dendrologer anses kopparhäggmispeln vara den vackraste av alla häggmisplar. Den liknar i många avseenden prakthäggmispeln A. lamareckii. Den är liksom prakthäggmispeln upprättväxande men blir inte lika bred. Höjden blir 4-6 m. Den har i ungdomen ett stramare växtsätt än prakthäggmispeln, vilket gör den mer lättodlad inte minst i krukodling, vilket uppskattas av plantskolorna.

Stammarna är gråa och längsstrimmiga. Kopparhäggmispeln har liksom sina släktfränder strödda knoppar. Vinterknopparna är långa spetsiga rosa-gröna och skiljer sig inte nämnvärt från prakthäggmispeln. Kopparhäggmispeln har helt kala blad i samband med bladutsprickning varvid den mörka kopparfärgen kan framträda fullt ut och utgör en sällsynt fin kontrast till de stora, rent vita blommorna.

Prakthäggmispeln däremot har håriga blad vilket verkar dämpande på bladfärgningen samt inte lika rent vita blommor, men har detta till trots en mycket vacker våraspekt. Redan vid avblomningen har bladen antagit en grön ton som sedermera övergår i en mer blågrön ton. Bladen är 4 till 6 cm långa, kort tillspetsade och i jämförelse med prakthäggmispeln mer jämnt avsmalnande mot spetsen. Höstfärgen är vackert orange i motsats till prakthäggmispelns kraftfullt röda.

Det har tidigare funnits en E-märkt frökälla av A. lamareckii. E-status har dock tagits bort då det är vanligt förekommande med mjöldagg på denna art.

Växtplats

Liksom prakthäggmispeln verkar den ställa större krav på klimat och markförhållanden än häggmispeln *A. spicata*. I motsats till denna, som kan odlas upp till zon 8, klarar dessa två endast zon 4(5).

Kopparhäggmispeln växer bra i sol och halvskugga på de flesta jordar och vid normal fuktighet. Alltför lätt och torr jord liksom dåligt dränerad styv lera skall undvikas.

Användning

Kopparhäggmispeln rekommenderas för användning främst som effektiv buske eller buskträd i buskage eller som solitär i framträdande lägen. Till häck rekommenderas i första hand *A. alnifolia* FK ÅS E (bärhäggmispel) eller *A. spicata* E (bäst som friväxande häck).

Förökning

E-materialet ger en homogen avkomma vid fröförökning. Liksom andra häggmisplar förökas denna art med frö som kallstratifieras på hösten och sås ut tidigt på våren.

Övrigt

På marknaden finns ettåriga täckrotsplantor, tvååriga barrotsplantor, buskplantor som är kruk- eller fältodlade samt solitärbuskplantor odlade i storkruka eller på fält, de senare levereras med klump

Växtbeskrivning/källa

Tomas Lagerström, Projekt Svenska Frökällor, SLU, Ultuna
Publicerad i Gröna Fakta 4/1998, Växter för framtiden III. Movium/SLU.

Litteratur:

Aldén, B. mfl. 1998. Kulturväxtlexikon. LT.

Bean, W.J. 1980. Trees & Shrubs hardy in the British Isles, vol 1 eighth edition 1976-80.

Krüssman, G. 1976. Handbuch der Laubgehölze, Band 1,2 Auflage. Paul Parey